

Börcsök Anna, ékszertervező

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Doktori Iskola, DLA

Témavezetők: Mohácsi András, Tillmann J. A.

2023

A NARRATÍV ÉKSZER . . .

TERVEZÉS, MÓDSZERTANI KUTATÁS, MŰVÉSZETI NARRATÍVÁK A DESIGNBAN

TÉZISEK

Ahhoz, hogy az ékszerről, mint alkotásról érdemi kommunikáció indulhasson, újra kell értelmezni a fogalmi kereteket. Az ékszer kulturális lenyomat, a testhez való viszonya révén jellé válik, amely értelmezésre szorul. Mint esemény minőségalkotó, a nézővel és viselővel alkotott hármasán túl² befolyásolja, hogy egy adott időintervallumban és adott helyszínen mi az, ami ékszernek tekinthető.

Bármely ékszer narratív karakterűvé válhat, de nem mindegyik készül azzal a céllal, hogy üzenjen. Narratív ékszerről akkor beszélhetünk, ha az ékszer-jelenség szereplői, az alkotó, a néző és a viselő meghatározott időben és helyen felvonulnak, időtállósága pedig a tárgyak jelenlétének kontextusától függ. A narratív ékszer nem feltétlenül értékes, nem feltétlenül örök időkre szóló, és nem is feltétlenül viselhető. Minden esetben jól behatárolható üzenetet hordoz, amelyet kiegészíthet leírás, cím, képi megjelenítés vagy maga az akció.

A narratív ékszer nem állhat önmagában, szükséges hozzá valami (vagy valaki) plusz, amitől mesélő tárggyá válik. A művészeti ékszer jelenében jól láthatóan új, ismeretlen, feltérképezendő terület nyílik, amely megfelelő alapot ad tematikus események (pályázatok, kiállítások) rendezéséhez. A disszertáció kísérletet tesz a narratív ékszer értelmezési határainak kiterjesztésére, és arra, hogy egyes kortárs művészeti jelenségekkel párhuzamba állítva rávilágítson a jelenség aktuális színterére.

---

² "...the triangular relationship, which is generated between maker, wearer and viewer when jewelry is worn." Turner, Bryan S.: The Body and Society, Explorations in Social Theory, Sage Publication, 1996, 76.